

DN Egedal årsberetning 2025

DN Egedal har i 2025 ændret sig organisatorisk men har fortsat fokus på en lang række sager vigtige for naturen i Egedal og borgernes brug af naturen.

Naturtemaerne i 2025.

3 partsforhandlingerne og et muligt signaturprojekt centreret omkring Værebros Ådal har været et meget vigtigt tema i 2025.

DN Egedal støtter og arbejder for udtagning af lavbundslande, grundvandsparker, skovrejsning og ekstensivering af landbrugsjord.

DN mener, at den kommende omlægningsplan er afgørende for, at vi i Egedal Kommune kan arbejde for at forbedre både naturen i vores område og mindske næringsstofbelastningen i Roskilde Fjord. Især Værebros Ådal systemet fra dets udspring til dets udløb ved Frederikssund og Jyllinge må med i omlægningsplanen. Heldigvis har der været et rigtig frugtbart samarbejde med Kommunen ift. den Grønne Trepert, som vi regner med at kunne fortsætte med det nye byråd.

I et samarbejde med DN Ballerup, Furesø, Frederikssund og Roskilde har vi i DN Egedal, foreslået et 'signaturprojekt' for Værebros Ådals system, fordi det handler om at redde Roskilde Fjord, begrænse CO₂-belastningen, samt sikre drikkevandsbeskyttelse, mere biodiversitet rekreative oplevelser og landbrugets mulighed for at få adgang til den økonomi, der ligger bag den grønne trepartsaftale.

I årets løb har DN Egedal i tæt samarbejde med DN Ballerup forhandlet lokalisering af spildevandsbassinerne i Kildedalsområdet. Bassiner som jo først og fremmest ønskes placeret for at håndtere Ballerup Kommunes voldsomme byvækst i området. Det er ikke lykkedes os at få disse bassiner minimeret. Men det er lykkedes os at få dem indrettet og tilpasset bedre i forhold til den natur og det miljø, som de uvægerligt vil påvirke. I Egedal Kommune er 18,5 % af kommunens areal beskyttet af en række naturbeskyttelsesforanstaltninger. (Kilder: Registreringer i offentlige databaser, 2025.)

I Egedal Kommune er kun 0,96% af budgettet afsat til natur (Budgettal for 2023-5. Kilde: Statistikbanken). I 2026 drøfter den nye kommunalbestyrelse 2027-budgettet og skal udvikle en ny Planstrategi. DN Egedal mener, at naturindsatsen i Egedal Kommune bør hjælpes på vej med en større andel af de kommunale skattekrone og en mere strategisk, målrettet

naturpolitik. Vi lytter os til, at der politisk vilje til at arbejde med at få en naturpolitik i den næste valgperiode.

I Egedal Kommune er der således plads til at levere på målet om 30 % beskyttet natur, som er et led i EU's og FN's globale mål for biodiversitet.

Den mere end 40-år gamle reservation til Ring 5 fra Helsingør til Køge bør omdannes til en naturreservation og her har vi igennem de sidste par år samarbejdet med en række andre DN-afdelinger om at udpege tracéet til en egentlig naturkorridor. DN har netop udsendt sit forslag.

I naturreservationen er der et stort potentiale for at genskabe natur i Egedal. Natur i reservationen kan binde vigtige naturområder i Egedal sammen.

Der kan komme en unik rekreativ adgang for flere bysamfund i Egedal og måske ligefrem en supercykelsti til København. Omvendt vil en Ring 5 motorvej vil skabe betydelig transittrafik gennem Egedal.

Fredninger og pleje af fredede områder spiller en stor rolle for DN Egedal, Vi foreslår en større græsningsindsats til at understøtte biodiversiteten vil være relevant for området ved Ganløse Ore og Sortemosen. Denne promoveringsindsats vil ske i samarbejde med DN Furesø.

En udvidelse af Storesø/Lyngen fredningen nordfor Ølstykke, står højt på vores ønskeliste og det vil vi tage hul på fremover for også at understøtte drikkevandsbeskyttelse.

DN Egedal følger planerne omkring udvidelsen af Frederikssundsmotorvejen og kæmper for at udvidelsen vil ske så skånsomt for naturen som muligt.

Vi har lavet et grundigt, kritisk rettet høringssvar til Kommuneplanen 2025 som vil kunne danne afsæt for flere af de kommende års udbygningsplaner. Det angår et opgør med Kommunens videreførelse af den mangeårige udviklingsstrategi for at øge væksten i Kommunen på bekostning af natur, vandløb, biodiversitet, grundvand og landskaber mm. Der er brug for mere ambitiøse målsætninger og håndhævelse af afsnit om lavbundsarealer, klimaplan 2045, spildevand og regnvand, og grundvand. Der savnes en samlet strategisk tilgang til at kombinere de mange fordringer i en udviklingsretning for alle vores arealers benyttelse.

Grundvand og drikkevand udgør et andet fokus for DN Egedal.

I perioden 10/9 2020 til 10/9 2025 har vandværkerne undersøgt 55 aktive drikkevandsboringer i kommunen. Her var der fund af pesticidrester i 41 boringer – heraf 7 over grænseværdien.

DN Egedal arbejder for at få grundvandsparker hvor der ikke sprøjtes og gødskning begrænses til et niveau, så vi fortsat trygt kan drikke vandet. I grundvandsparker har drikkevandet prioritet. Men også alt lige fra mere natur til friluftsliv kan opbygges. Grundvandsparker giver også mulighed for at få skov, vild natur og ekstensiv landbrugsdrift. DN har sammen med bl.a.

DANVA udarbejdet principper for en kortlægning af, hvor vi skal i gang med en bedre grundvandsbeskyttelse.

Der kan måske også skabes vandparkering, så risiko for oversvømmelser af veje og bygninger bliver mindre.

DN Egedal arbejder således for, at vi trygt kan drikke vandet fra vores grundvand.

Naturstyrelsen og Egedal Kommune skal gennemføre skovrejsning og etablering af mere urørt skov i 2026. DN Egedal støtter disse bestræbelser.

DN Egedal vil gerne bakke op om, at der kommer endnu mere turbo på Vild med Egedal, at vi får et mere forpligtende samarbejde med virksomheder, grundejerforeninger og boligselskaber som der kontinuerligt følges op på.

DN Egedal får henvendelser om, hvordan man kan blive mere vild til gavn for insekter, sommerfugle og alt det andet derude i vores natur.

DN Egedal vil arbejde for, at kommunen sætter penge af til: Gratis etablering af ikke kun et-årige, men varige blomsterstriber på landbrugsjord samt dialog med grundejerforeninger om, hvad de kan gøre på deres arealer for at hjælpe naturen bedre på vej. Vi vil opfordre til at der føres konkrete evalueringer heraf ud fra fastsatte mål.

Aktiviteter for medlemmerne

Danmarks Naturfredningsforenings lokale afdeling i Egedal Kommune arbejder med naturoplevelser for medlemmerne ved at arrangere naturture i naturgruppen. Disse ture arrangeres med stor energi af vores tur gruppe.

Turene inkluderer alt lige fra en skumringstur i naturen til svampesamling og fuglekikkeri.

I år blev det til dejlige ture og oplevelser ved Skenkelsø, hvor der blev kigget på fugle, en svampetur i Ganløse Ore. Derudover blev der arrangeret den årlige tur, til et af Fugleværnsfondens reservater, som i år foregik ved Vaserne.

Heldagsbusturen i år gik til Nekselø.

Herudover har DN Egedal arrangeret eller bakket op om affaldsindsamling og høslet aktiviteter.

DN Egedal rakte ud til folkeskoleelever i Egedal gennem Blåt Guld arrangementet støttet af Velux fonden. D 30 sept og 1-2 okt bidrog elever fra Ganløse skole til naturgenopretning ved Damvad Å. Projektet skete i samarbejde med Egedal kommune. Elevernes arbejde inkluderede praktiske naturplejeaktiviteter ved Sandbakken i form af

le slåning og fjerne uønsket vegetation, tjørn og gyldenris samt praktiske naturplejeaktiviteter i åen i form af at udlægge gydegrus og store sten samt fjerne uønsket vegetation, tagrør.

Derudover tilbyder DN-Egedal stadigvæk ture til Gundsømagle Sø for skoleklasser i Egedal. I sommerens løb var DN-Egedal medarrangør til to guidede ture til Værebros Ådal for at vise, hvor fortsættelsen af Frederikssund motorvejens forløb er planlagt.

Til sidst skal også nævnes, at vores lokalafdeling i eftersommeren var vært for en velkomsttur med bus, netop til Værebros ådal. Derfra fortsatte turen til Buresø for at besøge Småsøerne og Krogenlund.

DN Egedal har i 2025 arrangeret eller deltaget i flere mødearrangementer.

Vi afholdt et Åbent hus møde d 3 juni i Liselund forsamlingshus med deltagelse af cirka 30 engagerede deltagere.

DN Egedal deltog i Kultur og Fritidsmessen på Egedal Rådhus d. 6 september 2025.

DN afholdt Vælgermøde 28 okt 2025 i Smørum Idrætscenter med deltagelse af 10 lokalpolitiske partier.

Tre temaer blev diskuteret indgående:

1. Vild med Egedal, Vild med Vilje, blomsterbrak og nye fredningstiltag.
2. Grundvand og drikkevand – hvad skal der til for at sikre fremtiden?
3. Grøn korridor, grønne kiler og ny fingerplan.

Arbejdet med foreningens struktur og sagerne

DN Egedal afholdt bestyrelsesmøder på månedlig basis i 2025 samt deltog i samrådsmøder med andre sjællandske DN-lokalafdelinger.

I marts måned forlod Helle Nielsen efter eget ønske formandsposten i DN Egedal og blev erstattet af Palle Høj Jakobsen. Palle Høj Jakobsen etablerede en udvidet bestyrelse d.24. juni med dertil hørende afklaring af ansvarsområder og arbejdsprocesser.

Bestyrelsesmedlemmer i DN Egedal er herefter Palle Høj Jakobsen (formand), Søren Vinding (næstformand), Jesper Holm, Lisbet Ogstrup, Mette Andersen, Anne-Mie Højsted Johansen, Ole Geertz-Hansen, Christian Bjerre Nielsen og Stig Bundgaard. En særlig velkomst til Christian, Ole, Anne Mie og Stig som nye eller genindtrådte bestyrelsesmedlemmer.

Danmarks Naturfredningsforening var vært for et ministerbesøg i Egedal januar 2025. Minister for Grøn Trepert, Jeppe Bruus, besøgte Ganløse Ore i et arrangement med deltagelse af bl.a. præsidenten for Danmarks Naturfredningsforening, Maria Reumert Gjerding, DN Egedal og Naturstyrelsen.

DN Egedals formand har deltaget i flere møder som Grønt Råd i Egedal, møder med administrationen i DN Egedal og naturparkrådet for Mølleåens venner.

I året der er gået, har vi deltaget i besigtigelser og svaret på et utal af større og mindre sager, herunder omkring forholdene ved Buresø Badested og planerne om at etablere en telemast ved fredskov, landskabsfredninger og Natura2000 område i Slagslunde skov.

Der er nu meget fint samarbejde mellem grundejerforeningerne i Buresø, med henblik bl.a. på at fremme kendskabet til vores natur og fredninger i området.

Vores lokal afdeling er blevet mere aktiv omkring kommunikationen af arrangementer på afdelingens hjemmeside og facebookside.

Det kommende arbejde i 2026.

Året der kommer 2026, vil være præget af en fortsat indsats for at bevare og styrke indsatsen for naturen i Egedal. Først og fremmest håber vi at få nye aktive og borgere med ombord og arbejde for en større natur med mere biodiversitet i Egedal. Vi har nye ture og aktiviteter på tegnebrættet.

DN Egedal planlægger i det kommende år en øget indsats omkring Innovation og biodiversitet, flere græsningsprojekter i Mølleåen Naturpark, signaturprojektet i Værebros Ådal, et øget medlemsengagement og en øget formidlings aktivitet.

Og her skal afslutningsvist lyde en stor opfordring til alle om at stige ombord og være med i vores lokale forening. Vi har brug for endnu flere kræfter til eksempelvis naturpleje-initiativer og kampagner.

Så med denne opfordring og håb om en fortsat styrkelse af vores afdeling vil jeg på vegne af bestyrelsen sige tak for dette år og velkommen til det fortsatte arbejde i 2026.

På vegne af bestyrelsen for DN Egedal

Palle Høy Jakobsen
Formand for DN i Egedal Kommune

.....

Danmarks Naturfredningsforening i Egedal Kommune

